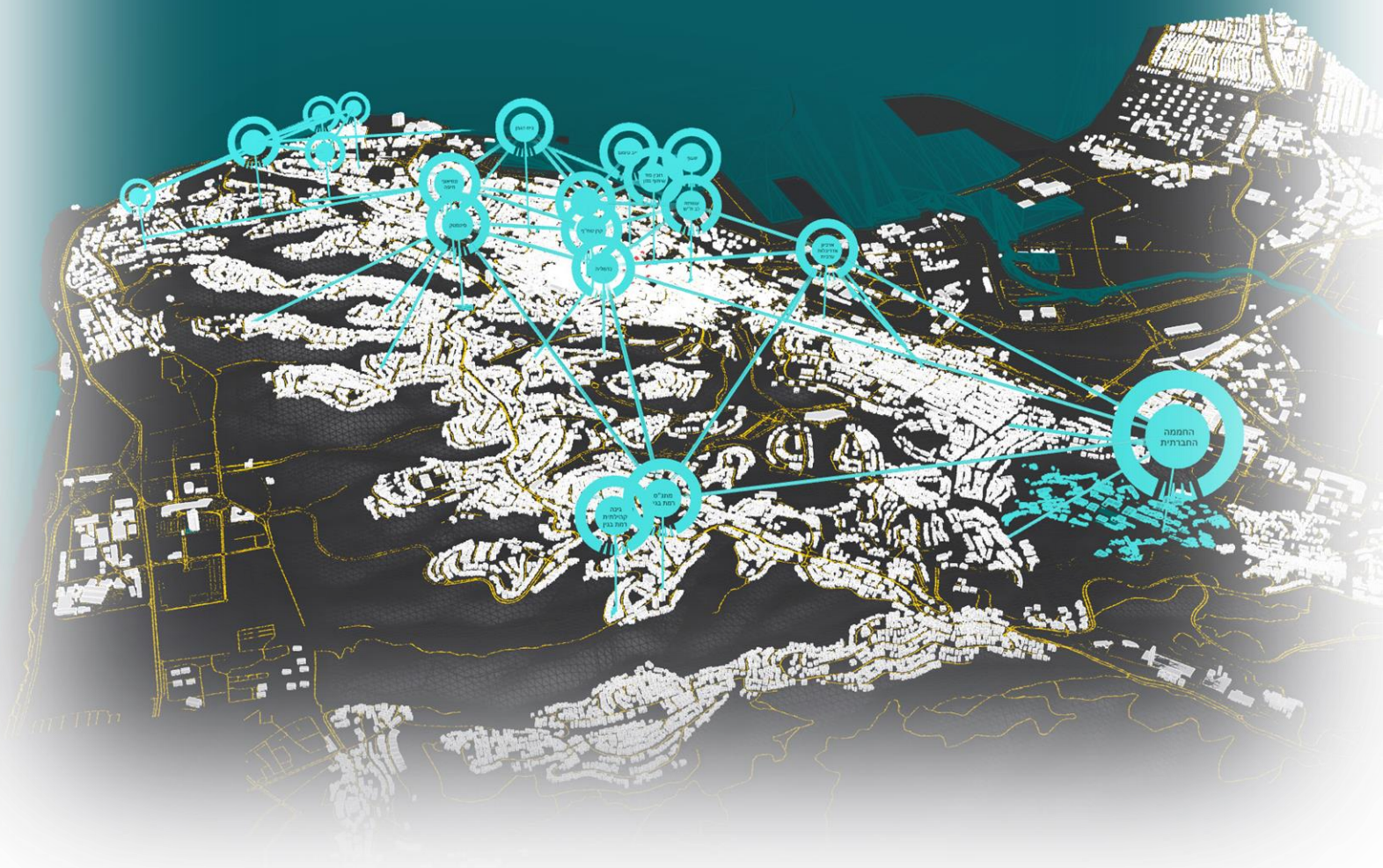

החממה החברתית בטכניון

דו"ח סיכום שנה
תש"פ

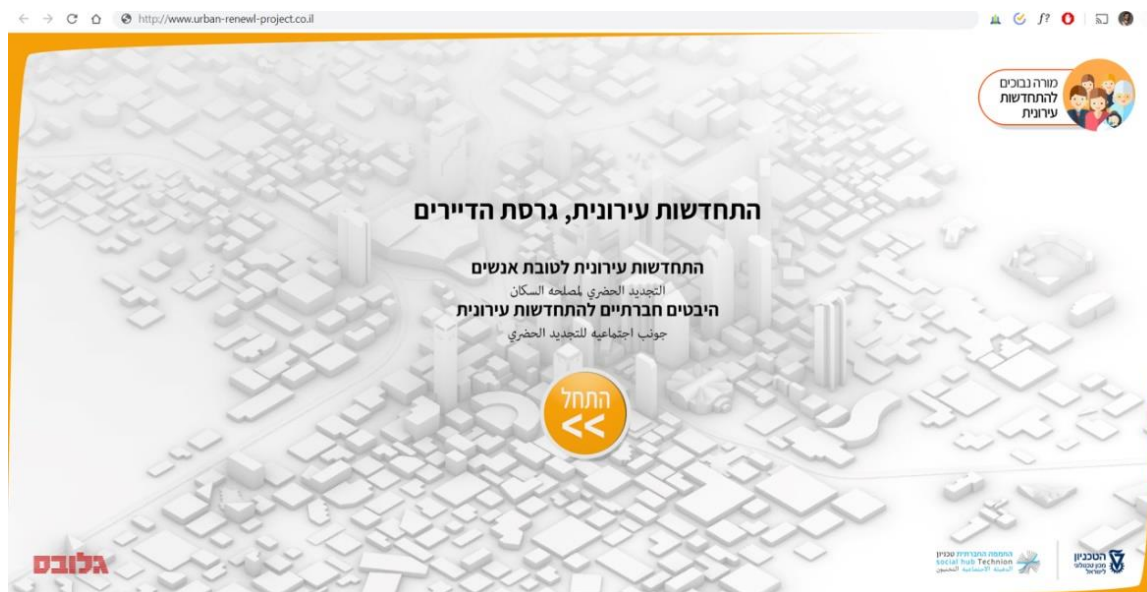
חלק חמישי – מעבירים את הידע הלאה

בחלק זה של הדו"ח מוצגים שיתופי הפעולה שהחממה החברתית הובילה, בהם זרימת הידע התבצעה מהטכניון החוצה אל הקהילה. בפרויקטים אלה תשומת הלב ניתנה לצרכים המגוונים של כל אחת מהקהילות, בין אם הקהילה היא קבוצת אנשי מקצוע או הציבור בכללותו.

שיתוף פעולה עם "גלובס" / מורה נבוכים לציבור בתהליכים של התחדשות עירונית /

שיתוף פעולה שנרקם בין החממה החברתית לבין עיתון 'גלובס', בנוגע לזווית אחרת סביב התחדשות עירונית - התושבים. בתהליכי התחדשות עירונית קיים מערך כוחות תכנוני יזמי המתארגן מחדש: התושבים אינם רק עוד "ציבור" אלא הם הופכים להיות בעלי קניין. לכן מחד, הם בעלי ברית שוויון כוח מול היזמים ומאידך, הם עומדים מולו עם נחיתות מובנית בידע ובניהול התהליך. בהתאם לכך, עולות דילמות ברמת הפרטים וברמה החברתית-קהילתית. בשנים האחרונות מבשילה ההבנה כי אי מתן מענה לסוגיות של פרטים וקהילה משבשת תהליכים של התחדשות עירונית, מייצרת עוולות ברמת הפרטים ומחלישה את הרקמה החברתית.

שיתוף הפעולה מגיב לאתגרים אלה ובכך שם במוקד התהליכים את שיקולי הפרט והחברה בתהליכים של ייזום וניהול פרויקטים של התחדשות עירונית, וזאת על ידי ייצור פלטפורמת רשת (web) אשר תהווה מורה נבוכים עבור פרטים וקבוצות של דיירים. פלטפורמה אשר מקדמת ערכים ועולמות תוכן חברתיים, נגישה לציבור רחב, הכוללת את העקרונות הבאים:

- פלטפורמה אשר משלבת בין אוריינות מילולית לאוריינות ויזואלית – ומשקיעה בקשר שבין השניים
- פלטפורמת ידע שהיא גם חוויה משחקית באיכותה: כן / לא, סליידים, שעונים
- הימנעות מדיבור כללי והידרשות ככל הניתן למקרה הייחודי שהאדם / קבוצת התושבים מעלים
- ניתן מידע הן בצורה "רזה" והן בצורה מורחבת – על פי מידת ההתעניינות של המשתמשים
- הנגשת הפלטפורמה במספר שפות

הפלטפורמה מופיעה [באתר "גלובס"](#) יחד עם כלים נוספים.

ארכיון אדריכלות ערבית, ארכ' רות ליברטי-שלו /

ארכיון אדריכלות ערבית הינו פרויקט יחודי במסגרתו סטודנטים מהפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון אוספים מידע הסטורי ופיזי אודות המורשת האדריכלית הערבית בארץ מאמצע המאה ה-19 ועד ימינו. איסוף החומר התבצע במהלך קורס סמסטריאלי בו נחשפים הסטודנטים לשיטות תיעוד ולמושגי יסוד כגון מסורת, מורשת, רגיונליזם, אדריכלות ורנקולרית ומודרניזם. מטרת הקורס היא למנף את תהליך הלימוד של הסטודנטים על מנת להרחיב את גוף הידע העוסק בביטוייה הפיזיים של התרבות הערבית האיזורית כנדבך מרכזי במורשת המקומית. תוצרי הקורס מצטרפים ל"ארכיון אדריכלות ערבית" המנגיש לציבור הרחב את הידע שנצבר.

העבודות בארכיון עוסקות במרחב הגיאוגרפי של פלסטין/ישראל, ובאדריכלות המקומית בהקשר לאדריכלות שנוצרה במזה"ת וסביב הים התיכון בכלל, ובאזור "א-שאם" (הלבנט) בפרט. כל עבודה מתמקדת ברחוב, מבנה או אתר אחד. היעדרו של ארכיון מסודר בנושא מהווה אתגר משמעותי, ומחייב את הסטודנטים לאתר מקורות שונים ומגוונים, לרבות ראיונות עם אנשים ובני משפחה, איסוף תמונות, מפות ומסמכים מתוך אלבומים ואוספים פרטיים. אלה מגובים בהיכרות עם המחקר העכשווי על אדריכלות ונוף במרחב הערבי, ובחקירה ותיעוד פיזי בשטח. העבודות מבקשות לזהות טיפולוגיות אופייניות לאדריכלות של המרחב הערבי, העירוני והכפרי, לאורך המאה ה-20: בתי אחוזות, גנים

ובוסתנים, וילות עירוניות, בתים משותפים, מרחבים ובנינים ציבוריים ודתיים. הן דנות בבנייה ורנקולרית, באדריכלות מוסלמית ובמודרניזם ערבי; ובוחנות את האדריכלות שהתפתחה במזה"ת במאה ה-20 כחלק ממערך של מעברי ידע, השפעות אימפריאליות (עות'מניות ומנדטוריות) ותמורות מדיניות וכלכליות.

[לארכיון באתר החממה החברתית.](#)

הרצאות בקהילה /

בשנת תשע"ח הוקם בחממה מיזם "הרצאות בקהילה". בשנה הנוכחית, הרחבנו את מסגרת המיזם בו מגיעים חוקרים מובילים מהטכניון לקהילה ומעבירים הרצאות פתוחות לקהל בתחום מחקרם. בעקבות התפרצות מגפת הקורונה ההרצאות נדחו. נערכה הרצאה אחת בתחילת מרץ, קודם להתפרצות הקורונה והסגר.

הרצאתה של פרופ' אלונה נצן-שיפטן נערכה בסינמטק חיפה לפני הקרנת הסרט "נשות הבאוהאוס", ביום שבת 7.3.20: "הבאוהאוס הוא המולדת של האוונגרד ואבן היסוד של הארכיטקטורה המודרנית. השנה, 100 שנים לאחר היווסדו, בוגרי באוהאוס ממשיכים להיות הדמויות הדומיננטיות בתולדות הארכיטקטורה והעיצוב, עם זאת מעטים מודעים לתרומה המשמעותית שתרמו נשים לאקדמיה, לעיצוב, לארכיטקטורה ולאומנויות; זאת למרות שלנשים היה חלק מכריע בפוטנציאל החדשנות והיצירה".

סדנא: החברתיים במועצה הארצית לתכנון ובניה /

המועצה הארצית לתכנון ובניה היא אחד הגופים המרכזיים המשפיעים על המרחב הציבורי ועל אורחות החיים של התושבים, קובעת היכן יגורו, יעבדו וינפשו, כיצד יגיעו למקומות העבודה והלימודים – אם ברכב פרטי או ציבורי, ומרחקי הפרדה בין שטח עירוני למפעלי תעשייה. במועצה הארצית מיוצגים משרדי הממשלה ומוסדות כגון הרט"ג (רשות הטבע והגנים); ערים גדולות ורשויות מקומיות; בעלי הכשרה מקצועית כאדריכלים, מתכננים וסוציולוגים; נציגי הטכניון; נציגי ארגון הגג של ארגוני הסביבה; נציגי ארגוני הנשים; נציגי הדורות הבאים. ד"ר מירב אהרון גוטמן, יו"ר אקדמי של החממה החברתית, חברה כמ"מ על תקן "אדם בעל הכשרה בסוציולוגיה".

הסדנא נולדה מצורך לתכלל את עבודתם של הגופים החברתיים במועצה, במטרה לעבוד בתיאום ובשיתוף פעולה, לנוכח נחיתותם המבנית בתוך המועצה הארצית. בתמיכת החממה החברתית, ובמסגרת קורס בתכנון חברתי (ראו עמוד 49), שכרנו את שירותיה של הגברת שרון שחף אשר הובילה שתי סדנאות במטרה לייצר אימפקט לשיקולים החברתיים בתהליכי התכנון והבנייה. בסדנא גיבשנו את הפורום ויצרנו מתווה עתידי להפיכת השיקולים החברתיים לחלק בלתי מבוטל מהליך התכנון והבנייה. במהלך הסדנא עלו שאלות שונות, כגון יחסים בין הנציגים לציבור הרחב אותו באים לשרת ועל צרכיו להגן, הצורך לארגן את המידע המקצועי כנרטיב בהיר ובשפה נגישה ושאלת השימוש בתקשורת וברשתות חברתיות.

הסדנא התקיימה בשני חלקים, במפגשי זום, בחודש יולי 2020.

כנס "מי מפחד מתסקיר השפעה חברתי" /

זווית נוספת ומשלימה לסדנא לנציגים החברתיים במועצה הארצית לתכנון ובניה, היא הכלי של תסקיר חברתי. תסקיר חברתי נועד לאגד את ההשלכות החברתיות של כל תכנית חדשה ולעביר את התכנית בפריזמה החברתית, בדומה לתסקירים אחרים, כגון השפעה על הבריאות והסביבה. התסקיר החברתי נועד להציג את ההשפעות החברתיות והכלכליות כגון דיור, פרנסה, חינוך ורווחה במדינה צפופה כישראל, המאופיינת באוכלוסייה רב-תרבותית ועם פערים כלכליים גבוהים.

על מנת להציף את נחיצותו של התסקיר החברתי ואת העדרו של כלי זה, קיימנו כנס בכותרת "מי מפחד מתסקיר חברתי", בו השתתפו בכירים ממשרדי הממשלה, מהאקדמיה ומהסקטור הפרטי. הכנס אורגן יחד עם איגוד המתכננים בישראל והמעבדה העירונית באוניברסיטת בן-גוריון, השתתפו בו 170 אנשים.

BGURBAN הסעדה העירונית
אגודת המעבדות העירוניות

איגוד המתכננים בישראל
אגודת המעבדות העירוניות
Israel Planners Association

החממה החברתית טכניון
social hub Technion
المدينة الاجتماعية التكنولوجية

ערב עיון מקוון #7 של איגוד המתכננים
יחד עם החממה החברתית בטכניון והמעבדה העירונית באוניברסיטת בן גוריון

מי מפחד מתסקיר חברתי? ארגז כלים מחודש לתכנון הישראלי

יום חמישי 6.8 בשעה 20:00 מפגש זום מס' 96303030101

מנחים: מירב אהרון-גוטמן טכניון | אורן יפתחאל אוניברסיטת בן גוריון

מירב אהרון-גוטמן טכניון | תפיסות וארגז כלים
אורן יפתחאל אוניברסיטת בן גוריון | רני מנדלבאום אוניברסיטת תל אביב | תסקיר חברתי והעיר הצודקת
נילי שחורי מתכננת עצמאית | עיון בכלכלה מוניציפאלית
חגי טולדנו | נעה פראוור הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית | מדריך 2.0 להכנת דו"ח חברתי
שחר סולר | מינהל התכנון | היבטים חברתיים בתכנון

מגיבות: אמילי סילברמן האוניברסיטה העברית | רינה דגני גיאוקרטוגרפיה

יום ביכורי מחקר /

יום ביכורי המחקר בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים מהווה יום-שיא במהלך השנה, הן מבחינת התוכן – סטודנטים לתארים מתקדמים מציגים את עבודותיהם, והן מבחינת הגיבוש החברתי הפנים-פקולטי. השנה המוטו היה "אתגרי העתיד" והאופן בו אתגרים אלה יזכו למענה הולם בזכות שילוב שיח מקצועי-טכנולוגי עם שיח חברתי. ביום השתתפו למעלה מ-200 סטודנטים, אנשי סגל ומתעניינים.

יום ביכורי מחקר 25.6.2020

אתגרי העתיד

הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים

11:30 // פתיחה:

יו"ר אקדמי, החממה החברתית
ד"ר מירב אהרון-גוטמן
דיקן הפקולטה פרופ"ח
יאשה גרובמן
סגן דיקן לתארים מתקדמים
פרופ"ח דניאל אורנשטיין

טבע וחומר מושב שלישי

יו"ר המושב: דניאל מטקלף

דרור דנבום
גורמים המשפיעים על השימוש
במעברים אקולוגיים על ידי חיות
בר-סקירת ספרות שיטתית
ומטה-אנליזה

רו סימון
חקלאות מסורתית מול
אינטנסיבית: השלכות כלכליות,
אקולוגיות ונופיות של כרמי זיתים
בישראל

קרן ליברסיני
מכרסום ממוחשב להדפסה תלת
מימדית: שיטות אדריכליות לייצור
רובוטי של משטחי קרקע
אדריכליים רחבי היקף

אנסטסיה קולומיץ
חלילית מודפסת מטיטניום:
גישושים חדשים של הדפסה תלת
מימדית לעיצוב כלי נשיפה
מוזיקליים

ריאן פורתי
יציקה ברוטציה בקנה מידה
אדריכלי - שיטת יצור לאלמנטים
מבניים חלולים

טקס פרסים

תכנון וחברה מושב שני

יו"ר המושב: אמיל ישראל

עית מנדלסון שורץ
ציור קיר בערים: מחקר משווה
בנושא פרקטיקות, מדיניות
ורגולציה של ציור קיר במרחב
העירוני

חלי הירש
חוסר ביטחון אונטולוגי אל מול
עקירה: המקרה של פינוי אג'יפורה

אורן און
מגורים ותעסוקה בחלל משותף:
תנאים חברתיים-כלכליים ותפיסת
המשתמש

הדר אבניאל
הפיכה צבאית? על יחסי הגומלין
שבין שכונה צבאית לשכונות
אזרחיות. העיר יבנה כמקרה בוחן

אבי פרשה
אופניים לכל: זהות-חברתית וייצוג
נשים ממעמד סוציואקונומי נמוך
ובינוי-גבוה בשימוש באופניים
בתל אביב-יפו?

ארכיטקטורה וטכנולוגיה מושב ראשון

יו"ר המושב: שני ברט

עזרא עזרי
עידוד, שיפור מעקב וייעול תהליך
השיקום המוטורי לשימוש
באלמנטים מתחום המשחקים
בשימוש במציאות מדומה

שי זוסמן
בחינת התאמה ואופני השימוש
של ABM על פרויקטים של
התחדשות עירונית.

נועה אשל
שימוש בהומור בעיצוב חווית
המשתמש

ליז לייבוביץ
מתודולוגיות מבוססות מידע
ליצירת מערכות אדריכליות גמישות
וגנרטיביות

היום יתקיים במתכונת
משולבת - המרצים
באולם והצופים בזום.

zoom
94921102206

<http://architecture.technion.ac.il>

Technion Architecture

@architecthion

הפקולטה
לארכיטקטורה ובינוי ערים

החממה החברתית טכניון
social hub Technion
المدينة الاجتماعية التكنولوجية

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

עולם התוכן הסטודנטיאלי ושיתופי פעולה עם סטודנטים /

בטכניון קיימים מספר גופים חברתיים הפועלים במטרה לעצב את דמותם של הסטודנטים כציבור ערכי, המעורה בסוגיות חברתיות ופועל לקידומן באמצעות הכלים שרוכש בטכניון. החממה החברתית, חברה לאס"ט – אגודת הסטודנטים בטכניון, ולמשרד דיקן הסטודנטים וביצעה מספר פעולות לאורך השנה:

1. תרומת מחשבים לתלמידי מגדל העמק יחד עם עמותת להיטיב ואגף הרווחה ברשות המקומית. בנוסף, נתרמו מחשבים לעמותת רובין פוד.
2. בספטמבר 2020 נקיים סדרה של הרצאות בנושא אלימות מגדרית, בעקבות דיון שהחל בעמוד פייסבוק של סטודנטים בטכניון. לאור מסרים ושאלות שעלו בדיון התברר לנו שסטודנטים וסטודנטיות רבות לא יודעות לאתר אלימות מגדרית שאיננה פיסית, ולכן פנינו למרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, לצורך בירור זה.
3. האקתון, כמפורט בעמוד 23.